

Klaas Knot rent achter alle modieuze hypes aan (ook die van duurzaamheid en diversiteit)

Posted on 7 juli 2021 by Frits Bosch

Dr. Klaas Knot (54) is exact tien jaar president-directeur van De Nederlandsche Bank, DNB. Zijn termijn loopt nog vier jaar en kan niet verlengd worden. Zijn benoeming was destijds omstreden. De bank wenste, bij monde van toenmalig directeur dr. Nout Wellink, DNB-directeur dr. Lex Hoogduin als hoogste baas.

Mark Rutte gaf echter de voorkeur aan Knot die volgens hem '*beter voor de benodigde cultuurverandering kan zorgen*', uiteraard een verandering die Rutte past en die hij kennelijk via Knot beter naar zijn hand kon zetten. Het was een zeer bedenkelijke en omstreden strategische zet van Rutte. Inmiddels kunnen we dit soort zaken van hem wel plaatsen.

Ongepaste cultuurveranderingen

Zoals hierna zal blijken is die cultuurverandering er inderdaad volop gekomen. En

wellicht is Mark Rutte en enorm blij mee. Maar ik zal hierna betogen dat er allerminst reden is voor een feestje. De cultuurveranderingen die hebben plaatsgevonden zijn weinig gepast en onsuccesvol geweest.

Ze vallen buiten de rol van de bank. Knot heeft ter ere van zijn jubileum aan NRC Handelsblad op 3 juli een interview gegund, *'Inflatie is niet dood'.* Hoewel dit een weinig kritisch vraaggesprek was, kan het wel dienen als kapstok voor mijn betoog.

Wat moet Knot doen?

Als start geldt: voor de toetsing en beoordeling van het door Knot gevoerde beleid is belangrijk hoe het past in de rol en het daaruit voortvloeiende takenpakket van de bank. Dus: wat is de voorgeschreven rol van een centrale bank? Welnu, dat is omschreven in de statuten van de bank alsmede in de economische literatuur.

De rol van een centrale bank is het stabiliseren van de waarde van de valuta en het behoud van koopkracht. Daarnaast brengt de centrale bank monetaire middelen in omloop en zorgt voor geld als glijmiddel voor de transactie tussen partijen. De bank heeft toezicht op banken. De bank zorgt voor een solide bankwezen en een betrouwbaar betalingssysteem. Dit is een ondersteunde en faciliterende doelstelling.

Keynesiaans beleid is geen taak voor Knot

Knot zegt in het interview: '*De rol van de centrale bank is te zorgen dat de economie misschien wat minder hoge pieken meemaakt zodat de dalen ook minder diep zijn'.* Dat is onjuist. Dat is niet de rol van de centrale bank, maar van de overheid.

Het afvlakken van economische cycli kan bewust regeringsbeleid zijn. Het wordt zogenaamd Keynesiaans beleid genoemd. Een centrale bank voert geen Keynesiaans beleid. Het past niet bij de rol en takenpakket van de bank. Dan zouden de overheid én de centrale bank een Keynesiaans beleid voeren. Dat is ongepast activistisch centrale bank beleid.

Afgezien van het feit dat economische cycli moeilijk voorspelbaar zijn, is een activistisch centrale bank beleid niet efficiënt doenlijk en ongewenst. Het CPB kan zelfs op een kwartaal – laat staan op een jaar – niet voorspellen wat de

economische groei zal zijn. CPB-directeur Pieter Hasekamp moet steeds bijsturen. Economische groei is bovendien een resultante maar geen doelvariabele. DNB, Klaas Knot, gaat hier ver zijn boekje te buiten. Handen af van activistisch Keynesiaans beleid.

Knot meent dat de extreem lage rente nauwelijks – *slechts één keer* – het gevolg is van ECB-beleid. Ik vrees dat hij niet goed kan tellen. Het beleid van Mario Draghi en van Christine Lagarde is voortdurend gericht op lagere rente ten gunste van de schuldenlanden.

Knot erkent dat ECB heeft bijgedragen aan lagere rente en daarmee aan de vermogensongelijkheid: *'Wij hebben het laatste zetje gegeven'.* Dat lijkt me een understatement! Zie de huizenprijzen en aandelenmarkten: tot absurde hoogte gestegen, ten koste van spaarders en starters en lager betaalden.

Denk ook aan het waanzinnige opkoopprogramma van de Europese Centrale Bank, ECB, en het gaat maar door.

Knot doet ook al aan 'inclusie'

DNB wenst 'inclusie'. Welnu, de vermogensongelijkheid is gigantisch toegenomen ten koste van voornoemden! Het tegendeel van inclusie is het geval. Het beleid van centrale banken, inclusief DNB, kan vreselijk asociaal genoemd worden. De duivel schijt weer op de grote hoop. Knot haalt de schouders op. *Who cares?!*

Knot zegt dat zijn mening in het ECB-presidium steeds ondergesneeuwd wordt, in ondertal is, voor niets is. Knot zit er, zoals blijkt, voor Jan met de korte achternaam bij. Knot is wel ten volle medeverantwoordelijk voor beleid waar hij blijkbaar niet achter staat. Dat hij dat zelf wenst is me een raadsel. Heeft Knot geen eigen dunk? Of vindt hij het wel mooi zo? Fijne maaltijd, leuke reis, je ziet nog 's wat! Is dat dan geen reden tot vertrek uit ECB? Dat is niet vertrouwenwekkend! *Kom Klaas, laat zien dat je ballen hebt!*

Inflatiestijging als doel

ECB en Knot beschouwen inflatie als een doelvariabele, 2%. Dat is activistisch. Je moet geen activistisch inflatiebeleid willen voeren. Inflatie en deflatie zijn resultanten van transacties, economische groei en overheidsbeleid. Telkens blijkt

ook dat het als doel niet gehaald wordt. Ga dus niet activistisch om met inflatie. Je spant het paard achter de wagen.

Het interview rept niet over de gigantische schuldenberg met name geïnstigeerd door alle centrale banken. Alweer: zeer activistisch! Het is een tikkende tijdbom. Het is gebaseerd op mondiaal vertrouwen. Als er maar iets van (politieke) stront aan de knikker komt en het vertrouwen ebt weg, dan loopt geheid de bestaande financiële luchtballon leeg. 'Sauve qui peut'.

Hyperinflatie is wel 'lekker' want dan loopt de ballon vanzelf leeg. Moet je niet willen. Het probleem is echter veel groter dan Knot, die te weinig tegenspartelt. Centrale banken zijn immers wereldwijd ontspoord. De hemel verhoede dat het ernstig fout gaat.

Knot is groen

DNB maakt zich op haar website hard voor een groene economie door op groene basis in te grijpen on het leningenbeleid van banken. Diverse groene voorwaarden worden aan het leningenbeleid gesteld. DNB rechtvaardigt dit beleid aldus: *'De tijd dringt, hoe langer we wachten, hoe groter de kans op economische schokken'.* Mogelijk heeft de bank daarin qua schokken gelijk, maar het heeft geen pas dat de bank op die basis op de stoel van ceo's van banken gaat zitten ter bepaling van het leningenbeleid. Dat is niet de rol van de centrale bank, maar van de overheid.

Knot gaat hier ver z'n boekje te buiten in activisme. Dit is een ongewenste en ongepaste cultuurverandering. Dus: handen af van het leningenbeleid DNB! Het verbaast me zeer dat banken dit over hun kant laten gaan. Of vindt binnenskamers obstructie en weerstand plaats?

Knot is LHBTI+, gender en divers

DNB: *'DNB zet zich in voor een inclusieve samenleving door toezicht te houden op banken, pensioenfondsen en verzekeraars en samen te werken met andere organisaties.'* De inclusiehype is ook bij DNB neergeslagen. En niet in geringe mate. Het is een walgelijke discriminatoire ziekte, vooral van D66.

DNB gaat hier bovenop de stoel van de ceo's van de onderhavige organisaties zitten op basis van LHGBTI+ beleid zitten. Knot moet met z'n handen van dit soort

(omstreden) beleid afblijven. Het is niet aan een centrale bank hierop in te grijpen. Knot laat een regenboog vlag wapperen in de top van het DNB-gebouw in solidariteit met LHBTI'ers in Hongarije.

Knot: Buitengewoon belangrijk is dat wij als bank zichtbaar en herkenbaar zijn voor lhbti, genderdiversiteit en culturele diversiteit. Dan zeg ik: 'Knot, je bent zot!' Een centrale bank hoort geen politiek statement af te geven, maar neutraal te zijn.

Ook hier gaat Knot z'n boekje ver te buiten. Verbazingwekkend is wederom dat banken dergelijk ingrijpen in het personeelsbeleid klakkeloos toestaan. Of zijn ze bang dat ze zich buiten de orde, buiten de inclusiepandemie, plaatsen? Daar is geen vaccin tegenop gewassen en Knot is helaas ongeneeslijk besmet geraakt.

Heeft Knot niets beters te doen…

Zou dit er ook mee te maken kunnen hebben dat DNB haar monetaire taken aan ECB heeft overgedragen en op dit centrale terrein niets meer voorstelt/vermag? Zoekt DNB dus ander vertier om toch nog iets maatschappelijk te kunnen voorstellen? *On y soit qui mal y pense.*

Telkens keert weer de vraag terug: hoe past het gevoerde beleid in de rol van de centrale bank? Is het activistisch of faciliterend? Is het beleid van DNB activistisch en gaat het alle perken te buiten? Het antwoord is driewerf 'ja'. Het dient faciliterend te zijn, maar de meeste centrale banken gaan hier in de fout.

…dan klimaat, inclusie en personeelsbeleid van banken?

We constateren dat centrale banken een veel te grote broek aantrekken en algemeen sturend optreden op alle mogelijke terreinen, zoals klimaat, inclusie, economische groei, inflatie, personeelsbeleid en leningen beleid. En het gaat steeds verder.

We leven in een complete dictatuur van centrale banken, het marktmechanisme compleet kapot makend. Je kunt er van alles onderschuiven, ook wat Onze Lieve Heer de centrale bank verboden heeft. Een puinhoop is het resultaat.

Knot is een fervent marathonloper. Moeten we hem niet ontlasten en vééél meer tijd gunnen om marathons te laten lopen?